

Streszczenie

1. Tytuł rozprawy doktorskiej

Katechizacja w archidiecezji przemyskiej w okresie posługi arcybiskupa Ignacego Tokarczuka w latach 1965-1993.

2. Streszczenie rozprawy doktorskiej

Kościół w swojej praktyce duszpasterskiej od zawsze korzystał z dokonań i metod oddziaływania duszpasterskiego poprzednich pokoleń, zwłaszcza działań z zakresu katechizacji. Są one wciąż na nowo odczytywane w świetle Objawienia Bożego i Magisterium Kościoła, aby zaradzić potrzebom jakie stawia przed Kościołem rzeczywistość, w której obecnie się on znajduje. Dla realizacji tego celu konieczna jest ciągła refleksja, zarówno nad współczesnymi uwarunkowaniami katechizacji, jak i nad sposobami, metodami i strategiami katechetycznymi stosowanymi w przeszłości. Dlatego podjęcie badań nad tym zagadnieniem wydaje się być słuszne. Uzasadnienie przywołania w temacie dysertacji osoby ks. arcybiskupa Ignacego Tokarczuka można uargumentować w podwójny sposób. Po pierwsze, jako biskup diecezjalny, był odpowiedzialny za kształt katechizacji archidiecezji mu powierzonej. Po drugie, lata jego posługi (1965-1993) to okres, w którym w parafiach, obok katechezy parafialnej, były realizowane lekcje religii. Ostatnie dwa lata jego posługi jako ordynariusza diecezji to czas, kiedy katecheza mogła być organizowana w szkołach.

Biorąc pod uwagę analizę stanu badań nad katechizacją w archidiecezji przemyskiej oraz potrzebę ich uzupełnienia, w niniejszej dysertacji została podjęta próba odpowiedzi na pytanie, które stanowiło jej główny przedmiot badań: W jaki sposób realizowany był proces katechizacji w archidiecezji przemyskiej w okresie posługi arcybiskupa Ignacego Tokarczuka w latach 1965-1993? W celu rozwiązania podjętego problemu badawczego zostały zastosowane metody: analizy źródeł, syntezy oraz porównawcza. Metoda analizy została zastosowana w przypadku badania przemówień, kazań i oficjalnych dokumentów ordynariusza oraz dykasterii kurii, dotyczących duszpasterstwa, a zwłaszcza procesu katechetycznego. Przy użyciu metody syntezy uzyskane wyniki badań zostały usystematyzowane. Dzięki metodzie porównawczej możliwe było przeprowadzenie porównania wytycznych zawartych w oficjalnych dokumentach Kościoła katolickiego dotyczących katechezy z działaniami duszpasterskimi w opisywanym kościele partykularnym.

To pozwoliło na dokonanie merytorycznej oceny działań katechetycznych w archidiecezji przemyskiej w okresie posługi biskupiej Ignacego Tokarczuka.

Odpowiedzi na pytania postawione w niniejszej dysertacji zostały zawarte w pięciu rozdziałach. W pierwszym rozdziale zaprezentowano kontekst dziejowy archidiecezji przemyskiej do roku 1993. W sposób syntetyczny przedstawiono uwarunkowania i sposób funkcjonowania archidiecezji w latach posługi biskupiej Ignacego Tokarczuka. W końcu ukazano jego osobę jako duszpasterza i pierwszego katechetę diecezji.

Dzięki temu w drugim rozdziale można było dokonać analizy sposobu organizacji procesu katechetycznego w archidiecezji przemyskiej po wyrzuceniu religii ze szkół. Badaniom poddano również strategię katechezy okazjonalnej wynikającej z wydarzeń ogólnopolskich i diecezjalnych. Zbadano również implikacje katechetyczne wizyty apostolskiej Jana Pawła II w diecezji przemyskiej.

Trzeci rozdział stanowi syntezę badań na temat formacji podstawowej i permanentnej katechetów, a także instytucji odpowiedzialnych za ten proces. Dokonano analizy instytucji wspierających prace katechetów w archidiecezji oraz ich działań. Badaniom została poddana również sytuacja personalna katechetów, jej wymiar jakościowy i ilościowy oraz ich funkcjonowanie po powrocie religii do szkół.

Kolejny rozdział był poświęcony badaniom skupionym wokół duszpasterstwa poszczególnych grup społecznych: dzieci, młodzieży, dorosłych oraz osób z niepełnosprawnościami. Analizie i syntezie poddano formy duszpasterstwa w poszczególnych grupach z wyszczególnieniem przygotowania do sakramentów i formacji permanentnej.

Ostatni rozdział jest syntetycznym ujęciem katechezy w archidiecezji przemyskiej w proponowanym przez autora okresie. W pierwszej kolejności przedstawiono wartości katechizacji wynikające z inicjatyw inspirowanych przez arcybiskupa Ignacego Tokarczuka. Jako kolejne zostały opisane trudności, które były obecne w tamtym czasie w procesie katechetycznym w archidiecezji przemyskiej. Jako ostatnie sformułowano postulaty do dalszej pracy katechetycznej w archidiecezji, zaczerpnięte z bogatego dziedzictwa pastoralnego, które stanowiło przedmiot badań.

Słowa kluczowe: religijność, wartości, katecheza, młodzież, ewangelizacja

